

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

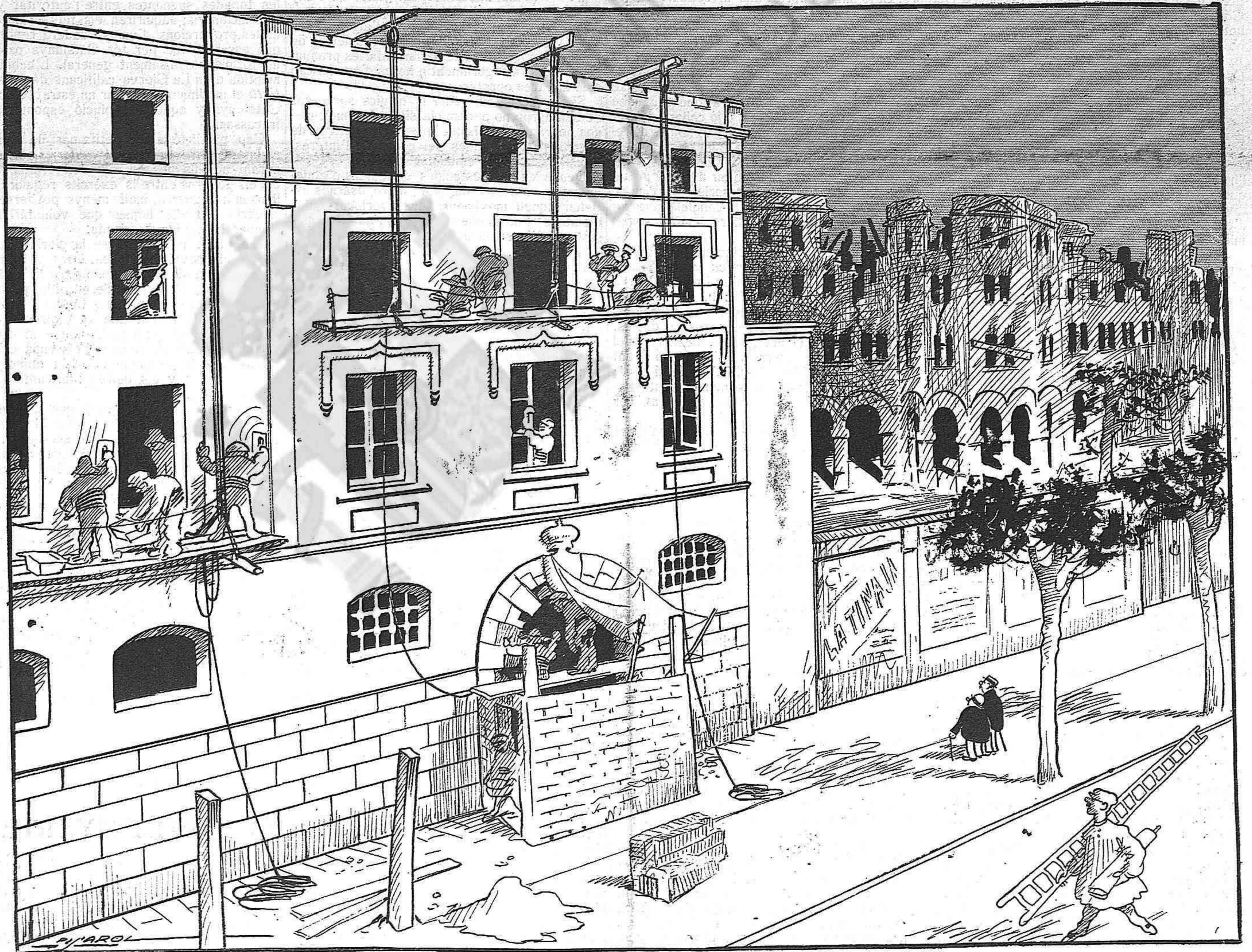
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50

AL CAP D'UN ANY

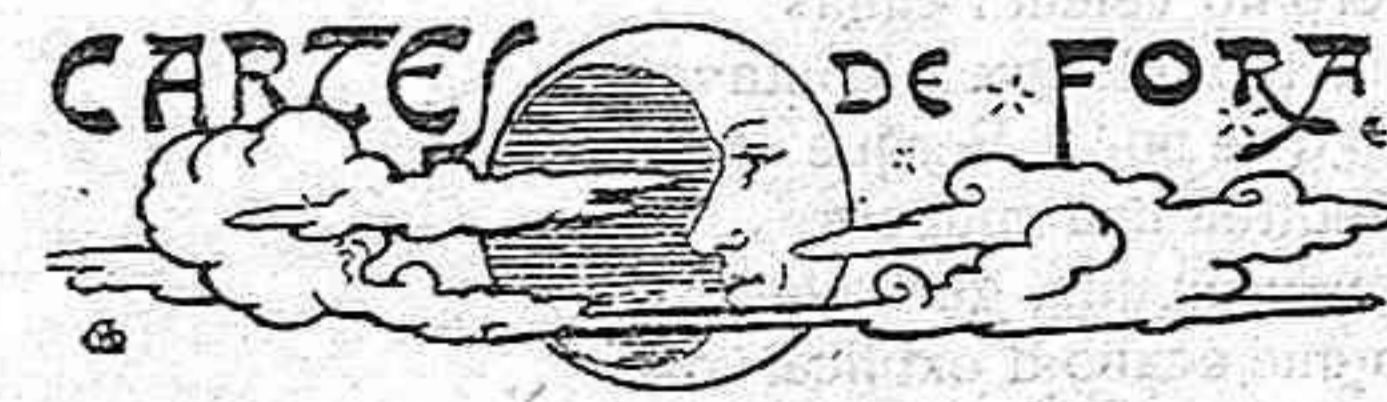
«..... Y aquí no ha pasado nada.»

Y si tant ens apuren, potser, per torna, fins hi afegirem la guardia municipal... y en Falqués.
Hala, animarse, que de gangues com aquesta no se'n presenten cada dia.
¿S'accepta l'oferta?

La Comissió dels Pressupostos s'ha reunit pera parlar del monopoli de les cerilles.
¿Qui ho diu que l'actual situació política es molt tenebrosa?
Si els governants estan a les fosques es perquè volen...
Ja tenen les cerilles damunt de la taula.

BREDA, 20 de Juliol

Sempre'ns en passen de bones. L'altre dia, gran escandol a l'ajuntament ab motiu de discutirse'l projecte d'illuminació del poble. Per fi va acordarse que tindriem llums pagant la meitat els veïns y l'altra meitat el Municipi, ab lo qual el poble ja s'hi avenia. Però jon sorpresa! a l'anar a passar comptes, ens trobem ab la caixa del comú vuida. Cinc mil pessetes que deien que tancava havien volat. Les rates se les havien menjades.
Y el poble s'ha de veure ara sense llum y sense diners.

Davant de lo que ha passat, als pobres veïns de Breda sembla que'ls hagin ruixat ab un xorro d'aigua freda.

Llibertat y poca roba

La política y la moda, que semblen dos elements, si no del tot antagonics, al menos independents, passemlos per la censura, com caldo pel coladó, y trobarem que avui viuen ab intima relació.

No es necessari, per' veureho, fer cap viatge al Extranjer, es cosa que s'veu tothora y a qualsevulga carrer.

Escolteu an els potitics: Com acordeons de veinat, toquen la mateixa pessa:

Llibertat! tots Llibertat!
Mireuvos després les modes: fixeuvos en els vestits de les nostres germanetes:

¡Llibertat en fots sentits!

Llibertat de marcar línies, hetxures y moviments, y tot allò que an el proxím fassi fer mals pensaments.

Llibertat d'ensenyá'ls brassos y els opulents pectorals a través de reixes clares, lliberals, ben lliberals!

Llibertat pera oferirse als ulls oberts dels varons com plat deliciós de préssecs y enfilall de temptacions.

Després que'l govern no's queixi si els homes, entusiasmat al contemplar certes coses, prenen certes llibertats!

Quán la moda y la política giren pel mateix cantó, en una y en altra esfera com més llibertat milló.

En els dos camps hem de veure, si dura'l vent europeu, moltes novetats. Per ara, Deu n'hi dó, lo que ja s'veu!

Si el famós radicalisme de Don *Lacandro* no es fals, espero com candeletes que manin els radicals.

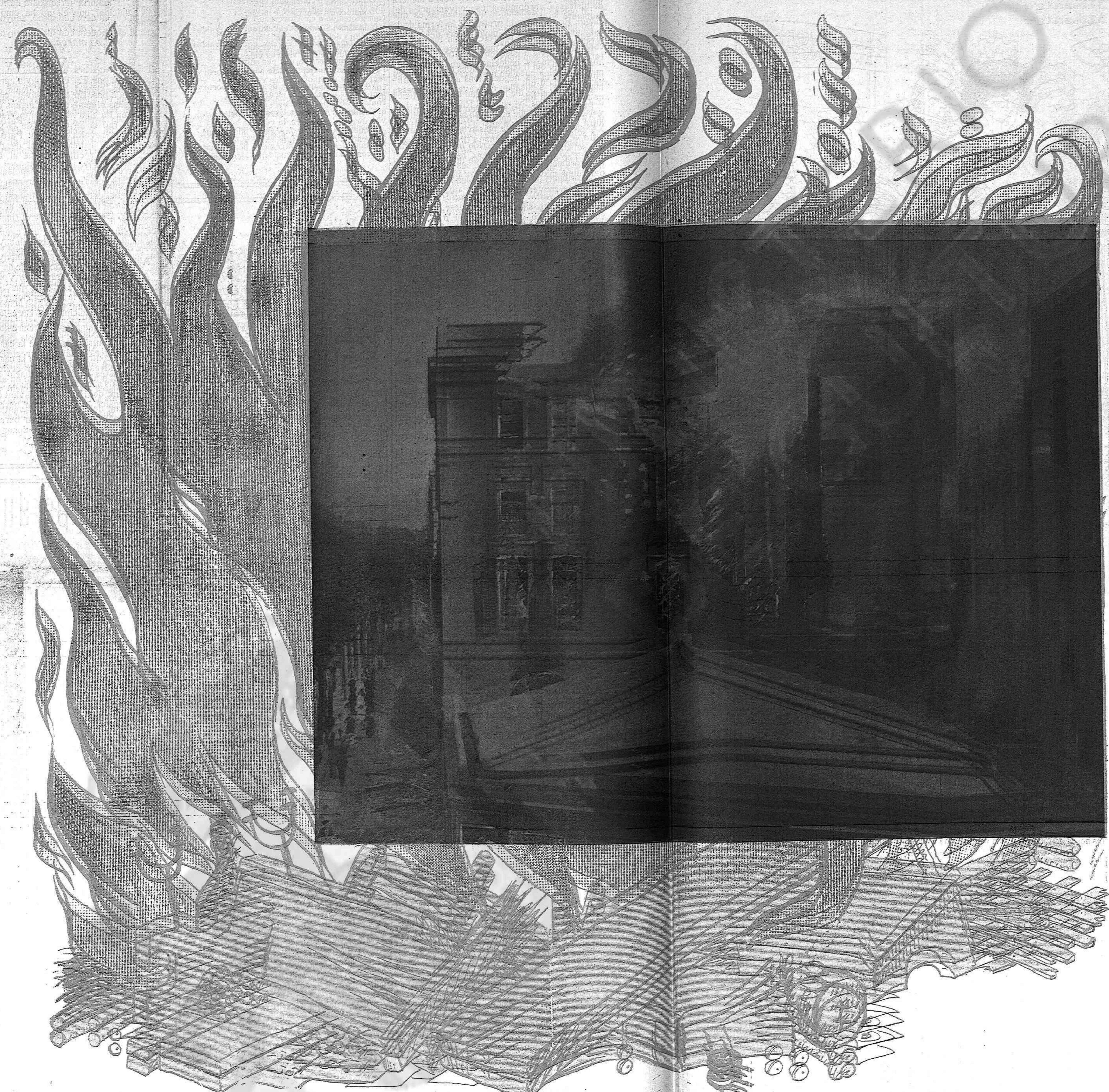
Potser si avui nostres dames porten gentils presoners, quan ells manin podrem veure'ls en llibertat pels carrers.

PEP LLAUNÉ

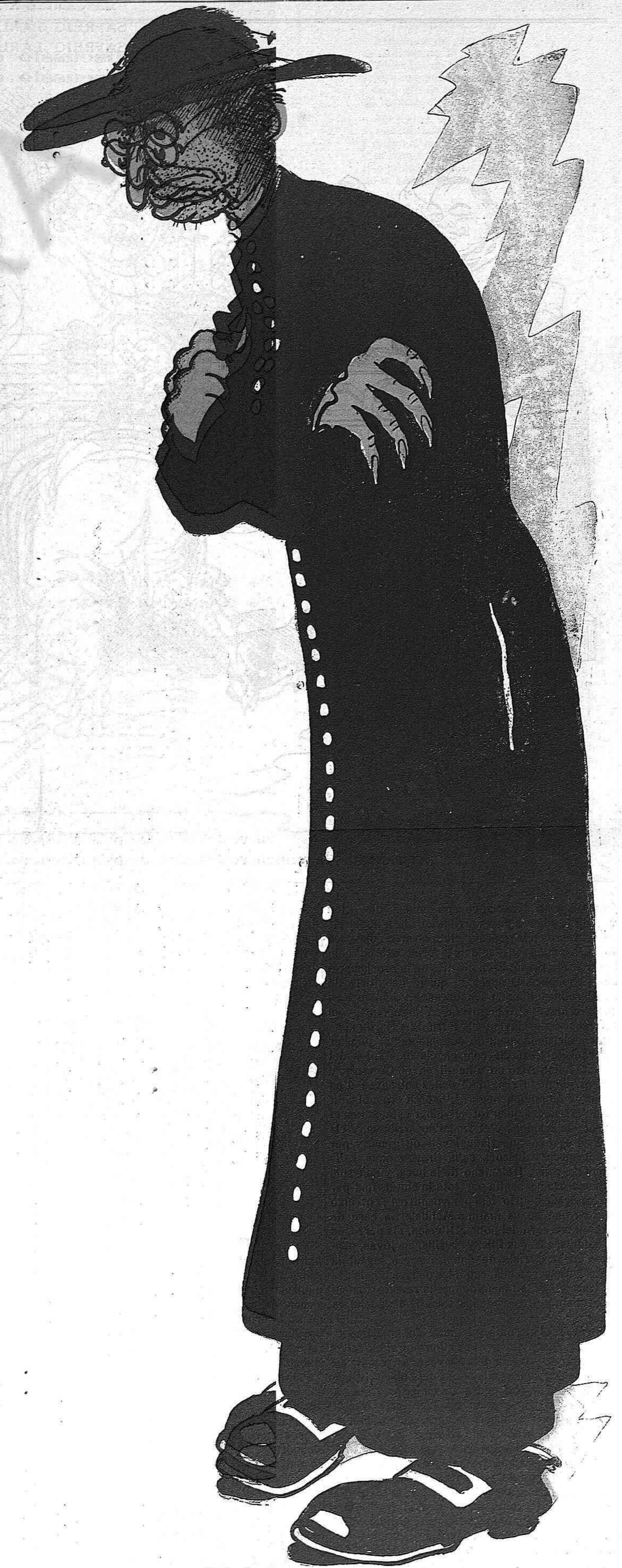
Un comentari

EL senyor Maura, en el seu discurs — un discurs purament defensiu y retoric que acusa la seva vacuitat intelectual — afirma que la revolta barcelonina més que esser contra la guerra y contra'l govern, va tenir un caracter substancialment clerofob y antimilitarista. L'ensem, amics, una nova pedra contra aqueix front que ni ab les flamarades de quaranta convents va tenirne prou pera posar claretats en les seves torpeses de megaloman.

Afirmemho contra tots els conservadors y també contra'ls europeus que creuen que allò tenia un caracter antimilitarista. Mai el poble havia con-

HISTORIA BARCELONINA

— Cal llegir y aprendre-la, aquesta historia, y apéndrela de memoria...

SAFREIG PARLAMENTARI
La discussió del Missatge

ESPAÑA:—Ja veuran vostès com, després d'aquesta bugada, la roba'm quedarà tan bruta com abans.

fraternisat ab l'exèrcit com en aquells dies. Una vegada'ls nostres pares arribaren fins a donar els seus braços a la guardia civil, alsaren sobre les seves espatlles als soldats, foren exèrcit com l'exèrcit fou poble. Eren els dies de la proclamació de la república. Després, ni quan el conflicte de les Carolines, ni quan les jornades vesàniques en que's cridava: «¡A la guerra! ¡A la guerra!», com els francesos cridaven: «¡A Berlín! ¡A Berlín!», se va produir un moment de sentimentalitat popular favorable a l'exèrcit com en els dies rojos del passat Juliol. Això no s'ha dit en el Congrés, i això ni ningú ni res, ni el males entranyes d'en Lacierva ho podien negar. L'exèrcit era aplaudit desde'ls balcons quan tot el veïnat estava tancat obeint els bandols, y el ranxo no arribava, y els soldats sentien que flaquejaven de gana, y per les finestres y balcons se'ls tiraven pans, se'ls donava menjar, treientsho de la boca, y una sola veu amorosa se sentia per tota la ciutat, fins per les barricades: «¡Ho fem per vosaltres! ¡Tot això es pera que no us matin a Melilla!» La carn de l'exèrcit era carn del poble. Hi veien, els pares, en els soldats, als seus fills, y els fills, els joves, pensaven en lo terrible de que les seves joventuts també anessin cap allà, cap a les penyes homicides del Gurugú. Sí, sí: mentida que la revolta fos antimilitarista y tres vegades falsari el que ho fa correr.

¿Va ésser el clerofob, el moti? No, no, tampoc. En Maeztu escrivia, en el seu llibre n'irviós *Hacia otra España*: «treieu dels convents la guardia civil, deixeu'ls lliures a les iredes del poble, y d'ells no'n quedarà ni una pedra». Y es això lo que va passar. ¿Qui pensava en els convents? Ningú. Quan el dimars comensaren a cremar, tothom se preguntava, ¿y ara? ¿A què ve això? ¿Per què cremen convents? Però les interrogacions no continuaven, y la gentada, ben alegre, corria cap als incendis. Si haguessin disposat de músiques, les músiques haurien anat al carrer, com si la pasqua fos arribada. Els convents cremaven, ¡festa! ¡festa! La profecia d'en Maeztu s'era complida. No hi havien guardians en els convents, y el poble violava'l seu misteri y venjava tota l'història d'Espanya, que no es res més que una sotana tacada de sang. Però'ls revoltats, els que estaven en les barricades, no pensaren ni en els frares, ni en la religió, sinó en la guerra, en els batallons que morien a Melilla sense saber perquè.

La crema dels convents, va ésser una derivació de la revolta, com en la *Commune* de París el fusellament de l'arquebisbe. Cego el que no ho veigí, y tres vegades falsari el que ho trompetegi pera desvirtuar les responsabilitats de les hecatombes africanes.

PARADOX

LA VIOLENCIA EN LES VAGUES

LES vagues obreres donen lloc molt sovint a epissodis de violència. L'exacerbació de passions que la vaga generalment produeix fa possibles les escames dels vaguistes contra'ls patrons, els atacs a la propietat d'aquells, les baralles ab els *esquirols* y les topades ab la força pública. Són moltes les vagues que ocasionen vessament de sang. Quan una vaga important amenaça, lo primer que fan les autoritats es pendre precaucions d'ordre public, preparant forses de repressió. Ara mateix ho veiem ab la vaga de Bilbao.

Per desgracia, aqueixos epissodis de violència són ben explicables. Les vagues constitueixen una declaració de guerra entre'l capital y el treball.

Abans de deixar els obrers la feina, hi ha hagut quasi sempre conflictes de treball que han excitat els ànims dels que s'hi troben barrejats. En les demandes dels operaris hi bateguen el dolor y les privacions del proletariat. De la solució de la vaga depèn el pa dels treballadors y de la seva familia, l'alegria o la desolació de les llars humils. ¿Qui pot extranyar que aquestes lluites, que afecten a lo més primordial de la vida, provoquin esclats de passió y de violència?

Al declarar-se una vaga el primer perill està en que treballin els *esquirols*, ocupant el lloc dels vaguistes. Els *esquirols*, a l'acudir a la feina abandonada, contribueixen poderosament a fer fracassar la vaga. Desde'l punt de vista dels vaguistes

l'acte dels *esquirols* es una veritable traició. Aquesta traició compromet greument la causa dels vaguistes, els exposa a la derrota y els amenaça ab la fam. Les passions creixen y aviat esclaten: els vaguistes, encesos d'ira, escometen a cops de puny, o a cops de pedra, o a ganivetades, o a trets, als *esquirols*. Y la batussa ofereix ocasió a l'intervenció de la força armada, intervenció que moltes vegades no fa més que agravar els epissodis de sang.

Però la violència, que té, en aquets casos, una explicació tan natural com dolorosa, ¿afavoreix la causa dels vaguistes? Nosaltres creiem que no. La violència dels obrers crida la violència de la força pública. Entaulada la lluita en aquet terreny, toca perdre als obrers. La seva raó no hi val davant dels fusells. Pera que hi hagi probabilitats de que una vaga triomfi per la violència caldria que aquesta arribés a ésser una revolució.

Compremem que no es gaire facil conservar la serenitat en les hores angunioses d'una vaga. Però si, per un esforç de voluntat, els vaguistes la conserven, fan més possible que mai el triomf de les seves reivindicacions.

A. R. y V.

¿SÓN UTILS LES REVOLUCIONS?

Les revolucions convenen...

ALS ARQUITECTES, MESTRES DE CASES, FUSTERS, MANYANS, VIDRIERS Y DEMÉS OFICIS DE CONSTRUCCIÓ: Perquè després del trastorn se'ls gira molta feina y ben pagada.

ALS BARBERS: Perquè quan s'inicia la repressió són molts els complicats que's fan treure la barba y el bigoti.

ALS ARMERS: Perquè'ls revolucionaris, al assaltar les armeries, se n'emporten tots els morts, tots els *saldos* que dormen a l'estanteria.

ALS VENEDORS DE COMESTIBLES: Perquè no més treballen fins a les nou del matí, y, si be es veritat que vénen poc, ho adineren molt.

ALS FOTOGRAFOS: Perquè són gent que s'aprofiten sempre de les desgracies y de les gráfiques anormalitats.

ALS SOCIS DE LA CREU ROJA: Perquè, com més dura la revolució, més els dura el présumir.

ALS MUNICIPALS Y ALS URBANOS: Perquè, com no passen carros contra direcció, no han de penyorar carreters.

ALS METGES Y ALS FARMACEUTICS: Perquè'ls sustos sempre porten conseqüències beneficioses.

ALS FRARES Y A LES MONGES: Perquè, si'ls roben per hù, després pidolen per dotze, y, naturalment, al menos ne treuen per sis.

ALS SASTRES: Perquè, si aquells dies ningú's fa fer cap trajo, tampoc corren el perill de que'ls el quedin a deure.

A LES LLEVADORES: Perquè, gracies a que molts marits porucs passen hores y hores a casa, al costat de la dona, al cap de nou mesos se'ls dobla la clientela.

ALS SOMBRERERS: Perquè tots aquells que a les barricades els han fet un cap nou forçosament s'han de comprar, després, un barret a la mida del cap.

ALS CAPELLANS: Perquè si'ls cremen iglesies velles y pobres, els devots ja's cuiden d'aixecàrlosen de més noves y més sumptuoses.

A LES BUGADERES: Perquè, haventhi molta por, s'han de rentar moltes calses.

ALS SABATERS: Perquè, si be molts se queden a casa y no gasten calsat, a molts d'altres els toca correr y espatllen mitges soles.

A LES EMPRESES PERIODÍSTIQUES: Perquè cobren la subscripció y no publiquen diaris.

ALS POBRES EN GENERAL: Perquè, no tenint res pera perdre, a la fi dels comptes sempre hi surten guanyant una engruna de llibertat.

***

Les revolucions perjudiquen...

ALS PROPIETARIS: Perquè ab els tiros y les canonades les finques urbanes no hi guanyen res.

ALS FONDISTES: Perquè durant els dies del fandango no tenen moviment de forasters, y els pocs que tenen se'ls en van sense pagar.

ALS COMICS: Perquè, com que no treballen, no mengem.

ALS ENTERRA-MORTS: Perquè ab el mateix jornal han de fer molta més feina.

ALS BOMBERS: Perquè quan van a complir ab la seva obligació els reben a pedrades.

ALS CORREDORS DE BOLSA Y DE COMERS: Perquè aquells dies no poden correr; y quan *corren* es sense ganes.
 ALS QUE VENEN ROMANSOS: Perquè ningú hi està.
 ALS LLIMPIA-BOTES Y ALS VENEDORS DE DIARIS: Perquè mentre tiren piles no's passen senyors ni surten periodics.
 ALS RELLOTJERS: Perquè, en el fort d'una revolució, tothom va a l'hora.
 ALS ADROGUERS Y ALS TABERNERS: Perquè's veuen obligats a donar el petroli y l'aiguarràs de franc.
 Y ALS CARNICERS: Perquè tenen el sentiment de no poder matar.

—Els teus dependents, que ho van veure.
 El banquer crida als seus dos secretaris:
 —Vostès se recorden de que aquest senyor m'hagi entregat mai de la vida diners en dipòsit?
 Els dos joves dependents, alsant les espatlles:
 —No'ns en recordem.
 —Molt be. Poden retirar-se.
 Els secretaris surten del despatx, y aleshores el banquer exclama, entregant un paquet de billets de banc al seu amic:
 —Té, aquí tens els teus quatre mil duros... He volgut fer una senzilla prova... Volia saber si puc comptar o no ab la meva dependència.

—Ab la promesa?
 Alsa *amigo*, murriets!
 Ab la promesa també hi aniria jo, als aplecs!

A tall de gran personatge, l'ex-arcaide Sanllehy està escrivint unes memories íntimes.
 Esperem que's publiquin pera llegirne no més un capítol.
 El capítol que farà referencia a la cèlebre Base 5.^a
 Això, y el proleg, que deurà ser d'en Merry del Val.
 D'alguna cosa li ha de valer el tutejarse ab el Sant Pare!

ENDEVINALLA

Arbre soc de gran profit,
 es molt amarg lo meu fruit,
 m'assemblo an el cirerer,
 y, si be no soc tan gros,
 a cada gra en porto dos;
 els caps-de-brot un, sol ser.

Me treuen dos cops la pell,
 y, essent de primer vermell,
 a negre m'han fet tornar
 y'm llessen avans del fi.
 ¡No m'haguessin de culli,
 no m'haurien de llessar!

MACO

GEROGLIFIC

X
 LL
 I I I I I I I I
 S
 O O O O O O O
 MARSELLERA
 CAPA

Jo

Ara, un cop feta la suma dels beneficiats y els perjudicats, y després de ben garbellades les ventatges y les desventatges, davant de la formulada pregunta ¿SÓN UTILS LES REVOLUCIONS?... prudentíssim lector amic, digahi la teva.

REPICS

ER'inventar teories gracioses ningú com el celebrat edil senyor Vinaixa.
 En una de les darreres sessions municipals se discutia si era o no era convenient que un regidor, en representació del Ajuntament, anés a visitar l'Exposició de Bruseles.
 Y com un concejal regionalista impugnés la proposició, assegurant que'ls barcelonins comensan ja a estar tips de veure gastar en viatges y tiberis els diners de la Pubilla, va aixecarse irat el tinent d'arcaide del segon districte y exclamà:
 —Això no pot ser que ho diguin els bons barcelonins: això, en tot cas, ho diran els que no piansan alto ni sienten hondo.
 Y tornà a sentarse tan satisfet, ben convenut de que la seva originalíssima observació no tenia rèplica.

El govern ha concedit la gran creu del Merit Militar al diputat senyor Llorens.
 Y's pregunta tothom:—Se la mereixia, una tan alta distinció?
 No; ningú hi creu ab aquesta *idem*.
 Però com que'l senyor Llorens es tan carlí, y el govern que l'hi concedeix es tan lliberal... Ja està explicada la cosa!

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN EL NUMERO 2146

- XARADA I.—Llan-sa-do-ra.
- ID. II.—Al-si-na.
- ANAGRAMA.—Fusta—Faust.
- CONVERSA.—Salt.
- GEROGLIFIC.—Company de penes.

CREMA

Mossén Jan, capellà de missa-y-olla y bon home a tot ser, vivia en dolsa pau, jamai torbada, tranquil y satisfet.

Sense penes ni danys, agè als conflictes que al món tenen guillat, de casa seva a missa, y vice-versa, així anava tirant.

Heusaquí que (la ditxa ¡ai! es molt curta), d'uns quants dies ensà no es pas l'home d'abans: tot ell se troba abatut y malalt.

No'l distreu, com abans, la majordona, ni els parents, ni els amics, ni aquells plats suculents que tant li agraden y que se'n llepa'ls dits.

Tot y essent llaminer no vol ja dolsos (segons ell m'ha explicat), puig no'ls troba tant bons com una crema que van fer l'any passat!

Si l'argument descobert per l'inefable regidor valencià arriba a generalisarse, aviat sentirem dialectes com aquest:
 —Y el seu fill ¿què?
 —Ai!... No me'n parli. No fa més que pensar alto y sentir hondo.
 —¿Què vol dir?
 —Que la seva única aspiració es divertir-se, gastantse en passejades y *juergas* els diners que no són seus.

ENDEVINALLES

XARADA

(A MON AMIC ALIU DE QUART)

Estem de rivalitat desde diumenge a la tarda en que aquella Venus, ¡ai! me va dir que m'estimava. Tu primer y després jo varem anà a festejar-la, y, tant a mi com a tu, ni un pam més, ni mitja cana a l'un que a l'altre 'ns va dir d'aquella dolsa paraula. Pro a pesar de tot això he sabut que te n'alabes, que són amor seria teu y que jo no més les ganes, però *dos* te deixo dir y prenc ara la paraula: Tu ets ric; jo no tinc *dos*, però per xò no m'espantes; ets guapo, jo no ho soc gens; tens bon llit, jo tinc un catre; fumes puro y prens café, jo tinc de beure una horxata y fumà algun cigarret que apenes surt de la cara. Vaja, en fi, no'n parlem més, que la cosa 's fa pesada, però 't vull assegurar que aquella *total* aimada pera tu no ho serà pas, mal me costi la casaca; sent tan *tersa-quart* com es y anant tan ben pentinada de *hu-tres-quatre* ho es molt, y... permetem la riälla: el diumenge tants de Juny ens haurem vist ja les cares.

LLUÍS JUHER Y SALA

Després d'uns quants dies de discussió, el Parlament anglès ha rebutjat definitivament y per gran majoria una proposició en la que's demanava que's concedís a les dones el dret electoral.

Els inglesos tenen fama de ser gent pràctica. Y una vegada més han demostrat que aquesta fama no té res de mal adquirida.

Es lo que ells deuen haver-se dit:
 —Si permetem que les dones entrin de l'urna en el joc, quan les eleccions arribin, ¿qui posarà l'olla al foc?

ANAGRAMA

A un tenor, en cert teatre, cantant l'òpera *Total*, li caigué una *tot* a sobre que li va fer força mal.

MUSCLUS

TARGETA

D. TELESFORO BRASIS

Formar ab aquestes lletres, degudament combinades, el títol d'una comedia catalana en un acte.
 A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

A Madrid criden l'atenció, aquets dies, unes patrulles de policia que custodien l'edifici del Banc d'Espanya.

¿En previsió de què, tan extremades mides? Jo'ls ho diré, si'm prometen no ferho corre: En previsió d'un assalt a la caixa dels quartos.

Y qui l'ha de donar aquest assalt? Els pressupostos, que ara fan l'adormit als Ministeris, però que estan a punt de sortir, famolencs, al carrer ab les dents molt afilades.

La clausura ja es un fet. Ha estat joc de poques taules... Y dels debats ¿què n'hem tret? Ja ho va di el princep Hamlet: «Res: paraules y paraules!»

INSPIRACIÓN

Las estrellas brillan cuando el sol ha brillado. Las mujeres se inspiran de donde está el hombre pasado.

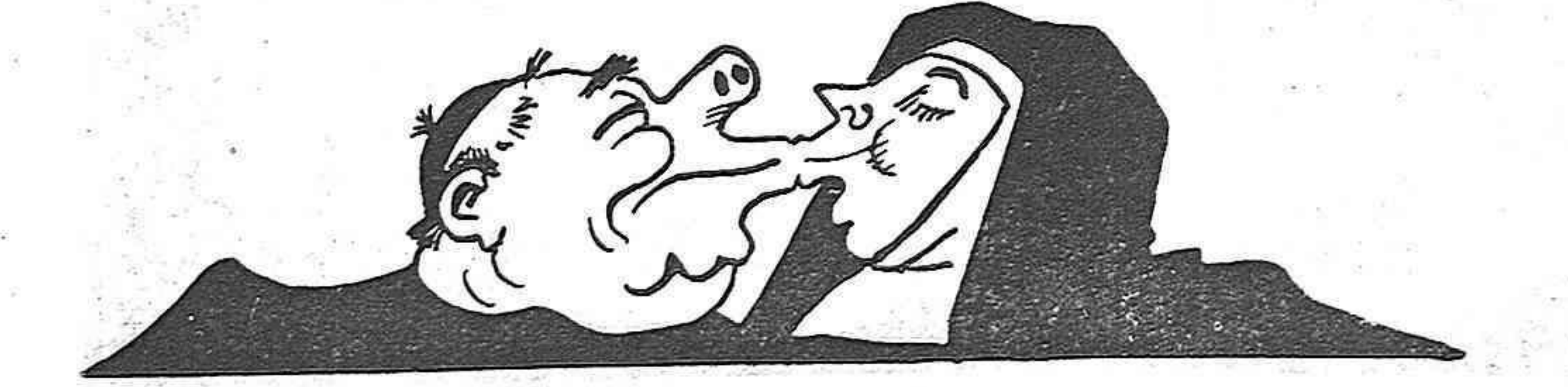
Després d'això... Me río yo de la semana trágica!...—P. M.: Si va, anirà escursada.—R. y G.: (Lloret de Mar): Ja devia veure, la setmana passada, que'n parlavem, segurament per un altre conducte. De tots modos, gracies.

UNA PROVA

L'escena té lloc en el despatx d'una casa de banca. El banquer està assegut davant per davant de dos joves dependents que li fan de secretaris.

Entra un senyor y exclama, dirigintse al banquer:
 —Hola, noi. Venia a demanarte un favor. No't creguis que necessiti quartos, no; al contrari. Me'n vaig un parell de mesos a fóra y voldria que'm guardassis aquets diners, que son els meus estalvis.
 —Prou... ¿Quant hi hà?
 —Quatre mil duros.
 —Està be; deixa'ls... ¿Vols que t'extengui un rebut?
 —Fugid d'aquí!... Entre amics íntims?... No cal, home; no faltaria més...
 —Com vulguis, doncs.

Al cap de dos mesos, en el mateix despatx.
 —Què tal t'ha provat aquest viatge?
 —Magníficament, ja ho pots veure... Y escolta, parlant d'una altra cosa... ¿que't vindria be tornar-me'ls quatre mil duros?
 —Quins quatre mil duros?
 —Ai ai! Tu diras... Els quatre mil duros que't vaig deixar pera que me'ls guardassis...
 —No sé de què'm parles... Déus somiar, noi...
 —Com! Aixís estem?... Es dir que no te'n vols recordar? Es dir que me'ls negues?... Sòrt que hi ha testimonis...
 —Quins testimonis?

CORRESPONDENCIA

Cavallers: F. R.: Si hi cab, ab molt gust.—F. G.: No hi ha espai, y ho sento.—J. C. N.: Farem els possibles.—J. G.: Té poc interès, fóra de la localitat.—P. X.: Escursada, potser sí.—N. V. M.: La carta té escassa transcendència. Si s'organisen, estan en el seu dret. La conversa entra en cartera.—I. C.: *Bueno*.—R. M.: Com que això que'ns conta es naturalíssim y no acusa cap gravetat, creiem prudent ferne cas omís. Ja ho sabem que desde la trona's diuen moltes burrades.—Joan Pomir (Río Janeiro): *Barcelona a la vista* val 12 pessetes; *El Año en la mano*, 2. Enviu, doncs, 14 pessetes y tres més pera'ls gastos de franqueig... y disposi. Gracies per les postals.—Ll. Carbó C.: L'intenció es molt bona. Però creiem que l'iniciativa hauria de sortir d'un altre periodie. En els nostres no hi col·laborava'l malaguanyat jove.—G. Gubert: ¿D'això'n diu un petit treball? 72 quantilles de llettra atapada! Si això es tot un *Cuento semanal*!... No sabriem ont ficarlo, cregui'm.—Xanguet: Sense una firma de debò, com si no les enviés, les cartes.—E. Felpi: Una mica exagerat de fons y un tant irregular de forma.—Jaume Garriga y Artesona:

He llegit ab detenció «Les Campanes de la Vila» y m'han fet tal impressió que he tingut de pendre tila.

LA REVOLUCIÓN DE JULIO

EN BARCELONA

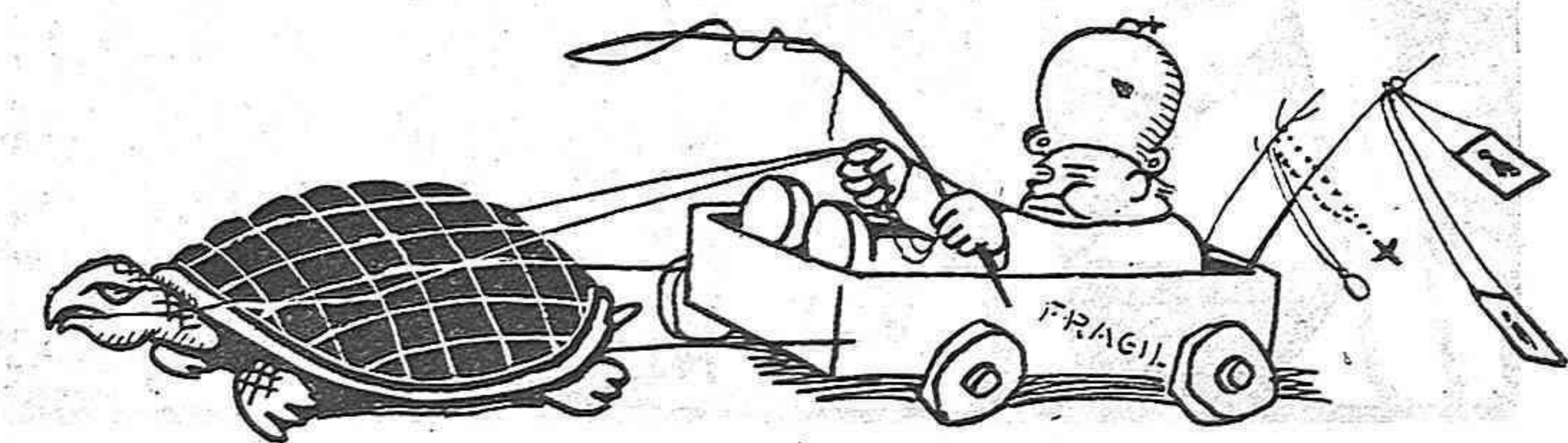
Su represión : Sus víctimas : Proceso Ferrer

POR

FRANCISCO BRISSA

Un tomo en 8.º . . . . . Ptas. 2

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8
 Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

Al restaurant de la Llibertat de Conciencia

— Josep, ¿què tenim pera dinar?
— Demanin lo que vulguin menos bròquil. Pera vostès s'ha acabat el bròquil.